

Ivan Gelemanović
Toni Svoboda
Darinka Šimunčić

ŠKOLSKI SPORT U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA U GRADU KRIŽEVCIMA

1. UVOD

U gradu Križevcima i pripadajućim općinama u šest osnovnih i tri srednje škole nastavu pohađa oko 4 500 učenika. Velikom broju učenika nastava tjelesne i zdravstvene kulture je jedino mjesto za bavljenje sportom i sportskom rekreacijom. U gore navedenim školama radi 15 profesora tjelesne i zdravstvene kulture koji se maksimalno trude osmisliti što kvalitetniju nastavu s puno različitih i zanimljivih sadržaja, a u skladu s materijalnim mogućnostima škole u kojoj rade. Sva stečena iskustva križevački kineziolozi međusobno razmjenjuju kroz Udrugu kineziologa Križevci i Zajednicu sportskih udruga grada Križevci, koji su ujedno i nositelji brojnih sportskih manifestacija kako križevačkih školaraca tako i onih iz susjednih općina.

2. CILJ RADA

Prezentirati aktualan broj učenika i učenica osnovnih i srednjih škola koji aktivno sudjeluju na gradskim, županijskim, poluzavršnim i završnim natjecanjima i na ostalim sportskim manifestacijama i aktivnostima tijekom školske godine.

3. PREGLED ŠSD OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA, NJIHOVE AKTIVNOSTI I USPJESI

Jedna od osnovnih aktivnosti tijekom školske godine koju provode profesori tjelesne i zdravstvene kulture u Križevcima je organiziranje gradskih sportskih natjecanja u više sportskih grana. Prije samog početka brojnih natjecanja, profesori tjelesne i zdravstvene kulture imaju težak zadatak da sastave najbolje momčadi u pojedinim sportovima te da ih što bolje pripreme. Da bi sve ovo ostvarili na početku školske godine organiziraju međurazredna natjecanja, gdje odabiru najbolje učenike i učenice u pojedinim sportovima. Svih šest osnovnih i tri srednje škole u gradu imaju svoje školsko sportsko društvo, čiji članovi redovito svake školske godine sudjeluju na raznim sportskim natjecanjima od gradskih, županijskih pa do poluzavršnih i završnih. Učenici osnovnih škola natječu se u osam sportskih

disciplina (mali nogomet, rukomet, košarka, stolni tenis, šah, badminton, atletika i kros), a srednjoškolski u šest disciplina (mali nogomet, rukomet, košarka, stolni tenis, atletika i kros).

U Križevcima i susjednim općinama djeluju sljedeća Školska športska društva:

OSNOVNE ŠKOLE

1. OŠ Ljudevita Modeca, Križevci	ŠSD Izvor
2. OŠ 'Vladimir Nazor, Križevci	ŠSD Plamen
3. OŠ Sidonije Rubido Erdoedy, Gornja Rijeka	ŠSD Reka
4. OŠ Sveti Petar Orehovec, Sveti Petar Orehovec	ŠSD Mladost
5. OŠ Grigor Vitez, Sveti Ivan Žabno	ŠSD Tomislav
6. OŠ Kalnik, Kalnik	ŠSD Kalnik

SREDNJE ŠKOLE

1. Gimnazija I. Z. Dijankovečkoga	ŠSD I. Z. Dijankovečkoga
2. Srednja gospodarska škola	ŠSD Srednja gospodarska škola
3. Srednja škola "Ivan Seljanec "	ŠSD SŠ "Ivan Seljanec "

PREGLED BROJA UČENIKA OSNOVNIH I SREDNJIH ŠKOLA NA NATJECANJIMA PREMA SPORTSKIM GRANAMA

OSNOVNE ŠKOLE

Tablica 1 . Broj dječaka i djevojčica uključenih u natjecanja prema sportovima

ŠPORT	Gradska natjecanja	Županijska natjecanja	Poluzavršna natjecanja	Završna natjecanja
Mali nogomet	72	24	12	-
Rukomet	144	24	12	-
Košarka	72	24	-	-
Stolni tenis	36	12	6	-
Šah	36	12	12	-
Badminton	18	12	-	-
Atletika	192	48	36	-
Kros	64	16	6	-
UKUPNO:	634	172	84	-

SREDNJE ŠKOLE

Tablica 2. Broj mladića i djevojaka uključenih u natjecanja prema sportovima

ŠPORT	Gradska natjecanja	Županijska natjecanja	Poluzavršna natjecanja	Završna natjecanja
Mali nogomet	36	12	-	-
Rukomet	72	24	-	-
Košarka	72	24	12	-
Stolni tenis	18	16	-	-
Atletika	72	24	24	-
Kros	24	24	8	8
UKUPNO:	294	124	44	8

Tablica 3. Broj učenika i učenica osnovnih i srednjih škola, sudionika aktivnosti u organizaciji Udruge kineziologa i Zajednice sportskih udruga Grada Križevaca

	Osnovne škole	Srednje škole	Ukupno
1. Gradska natjecanja	638	330	968
2. Županijska natjecanja	172	124	296
3. Poluzavršna natjecanja	84	44	128
4. Završna natjecanja	-	8	8
5. Zimski praznici	490	250	740
6. Svjetski dan sporta	2200	400	2600
7. Hrvatski olimpijski dan	2500	800	3300
8. Sportski susret dvije gradske škole od 1.do 8. razreda	700	-	700

Da bi natjecanja bila što zanimljivija, članovi Zajednice sportskih udruga grada Križevaca i sam grad preuzeli su brigu da prve tri plasirane ekipe, uz osiguran prijevoz i prehranu na gradskim natjecanjima, dobiju momčadske pehare, za prvo, drugo i treće mjesto, a svi članovi iz prve tri momčadi i medalje. Takav način podjele priznanja kod natjecatelja je izazvao pozitivne reakcije.

Svake godine Zajednica sportskih udruga bira “naj – sportaša “na razini grada, pa je tako prvi put za prošlu školsku godinu pohvalila i nagradila atletsku i kros sekciju ŠSD gimnazije I. Z. Dijankovečkog.

To je sigurno dobar poticaj svim mladim sportašima da postignu što bolje rezultate na sportskim natjecanjima.

Rezultate natjecanja prate i sportske strukture Koprivničko–križevačke županije pa tako, za one sudionike koji su bili prvaci na završnom natjecanju, župan upriliči primanje kao i za njihove voditelje, uz određenu novčanu nagradu.

Izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima članovi Udruge kineziologa i Zajednica sportskih udruga posvećuju veliku pozornost. Za vrijeme zimskih praznika organizira se škola skijanja i to uz stručni nadzor licenciranih voditelja škole skijanja. Za učenike koji nisu u mogućnosti pohađati školu skijanja, pobrinuli su se križevački kineziolozi organizacijom sportskih sadržaja u školskim dvoranama (mali nogomet, rukomet, košarka, odbojka, stolni tenis i dr.), za koje su učenici pokazali veliki interes. Slične aktivnosti organizirane su i u osnovnim školama susjednih općina Sveti Ivan Žabno, Sveti Petar Orehovec, Gornja Rijeka i Kalnik. Sve gore navedene aktivnosti vođene su pod stručnim nadzorom profesora tjelesne i zdravstvene kulture, a svim školarcima vrata škole ili školske dvorane bila su otvorena gotovo cijele zimske praznike.

Tablica 4. Sportski objekti, sportske aktivnosti i broj aktivno uključenih učenika kako u Gradu Križevcima tako i u pripadajućim općinama (za trajanja zimskih praznika)

SPORTSKI OBJEKTI	SPORTSKE AKTIVNOSTI	DNEVNA POSJETA UČENIKA
Dvorana OŠ Ljudevita Modeca	nogomet, rukomet, košarka, odbojka, badminton	150
Dvorana OŠ Vladimir Nazor	košarka, stolni tenis	20
Dvorana SŠ gimnazija	košarka, odbojka, nogomet, stolni tenis, badminton	50
Dvorana OŠ Grigor Vitez	košarka, stolni tenis, graničar	15
Dvorana OŠ S. R. Erdoedy	nogomet, košarka, stolni tenis, graničar	20
UKUPNO SUDIONIKA :		255

Kako bi se učenike što više udaljilo od raznih ovisnosti (droga, alkohol, cigarete) i ukazalo na njihovu štetnost i negativne posljedice, škole osnivaju “ESPO” grupe, koje se svojom aktivnošću bore protiv istih. Skupine organiziraju tribine, predavanja, kulturno – umjetničke programe, sudjeluju na županijskim susretima edukativnih skupina, a glavni nositelji i izvršitelji su u većem broju sportaši pojedinih škola zajedno sa svojim profesorima. Tijekom ljetnih praznika Udruga kineziologa aktivno sudjeluje u organizaciji obuke neplivača za osnovnoškolce kako u samom gradu na bazenu, tako i na otoku Pagu gdje Grad ima svoje odmaralište.

Udruga kineziologa grada Križevaca brine i o stručnom usavršavanju svojih članova. Svake godine nekoliko njih aktivno sudjeluje u radu Ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske prezentirajući svoja priopćenja i radove. Članovi udruge također su sudionici i ostalih stručnih skupova (županijskih, međuzupanijskih i onih u organizaciji Zavoda za školstvo).

Udruga je organizirala i stručne skupove s Pokretom fokolara na temu **“Odgajati sportom i kroz sport”**, a nekoliko proteklih godina i dobrotvornu utrku svjetskih razmjera **“Run 4 unity”** u kojoj se virtualno, putem video zidova, u istom danu nižu utrke velikim svjetskim gradovima po vremenskim zonama započevši od Azije pa sve do Sjeverne Amerike. Utrka obuhvaća trčanje, vožnju rolama, vožnju romobilima i vožnju biciklima. Odaziv križevačke djece i mladeži na ove utrke vrlo je velik.

Prvi put u našem gradu Hrvatski kineziološki savez i Udruga kineziologa Križevci priredili su 21. studenoga 2008. godine u Hrvatskom domu u Križevcima svečanost dodjele godišnjih priznanja zaslužnim kineziolozima, a prvi put od osnutka kineziološkog saveza Izborna skupština održana je izvan Zagreba.

Osim toga, Udruga kineziologa grada Križevaca nositelj je brojnih sportskih manifestacija u samom gradu (Svjetski dan sporta, Hrvatski olimpijski dan, Olimpijski festival dječjih vrtića, Trka ulicama grada, humanitarne utakmice) na kojima iz godine u godinu sudjeluje sve više djece iz vrtića, osnovnoškolske djece, srednjoškolske mladeži i građana.

4. ZAKLJUČAK

Za kvalitetniji rad kineziologa prijeko je potrebno povećati broj sati slobodnih aktivnosti u školama, koji bi trebali ući u redovitu satnicu profesora tjelesne i zdravstvene kulture, što će svakako utjecati na stvaranje boljih uvjeta za bavljenje sportom, a time i stvaranje kvalitetnijih sportaša. Motorička znanja se ne stječu samo na nastavi nego i velikom broju aktivnosti u slobodno vrijeme (sportski klubovi). Izvannastavne i izvanškolske aktivnosti u ostvarivanju svojih ciljeva imaju veliki značaj. Uz usvajanje znanja, nove kvalitete znanja, jedan od važnih zadataka je poticati interes, pobuditi znatiželju i dati podršku darovitim učenicima koji pokazuju veći interes za određeni sport. Ako suvremeno ljudsko društvo želi ići u korak s kretanjima i promjenama koje nastaju, slobodno vrijeme treba pravilno procjenjivati i vrednovati. Brzim razvojem znanosti i tehnologije koji utječu na skraćivanje radnog vremena potrebno je mlade ljude usmjeravati i ukazivati da svoje slobodno vrijeme iskoriste što kvalitetnije.

5. LITERATURA

1. Findak, V. (1999.) Metodika tjelesne i zdravstvene kulture. Zagreb: Školska knjiga.
2. Findak, V., Babin, J., Neljak, B., Prskalo, I., (2007.) Školsko športsko društvo u službi suradnje među djecom, učenicima i mladeži //VII. KONFERENCIJA O ŠPORTU RZ ALPE-JADRAN/ Gracin, Fadila, Klobučar, Borna (ur.) Opatija: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske, str. 315-320.
3. Rosić, V. (2005.) Slobodno vrijeme slobodne aktivnosti. Rijeka: Žagar
4. Čutuk, K., Borovnjak, V., Damjanović, M., Kodrić, D., Stanje i perspektiva sisačkog školskog športa. Zbornik radova 17. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske. Poreč, str. 261-266.
5. Hrvatski pedagoško-književni zbor, ogranak Križevci, ogranak Bjelovar. (2006.) ODGOJ I ŠKOLA. Poruke XIV. križevačkih pedagoških dana. str. 164-166.